

Univerzitetna založba
Univerze v Mariboru

PRAKTIKUM ZA KAZENSKO MATERIALNO PRAVO

Z REPETITORIJEM ZA ŠTUDENTE, DOPOLNJENA IZDAJA

Miha Šepec
Lana Cviki
Sabina Zgaga Markelj

Univerza v Mariboru

Fakulteta za varnostne vede

Praktikum za kazensko materialno pravo

Z repetitorijem za študente, dopolnjena izdaja

Avtorji

Miha Šepec

Lana Cvikl

Sabina Zgaga Markelj

Februar 2026

Naslov <i>Title</i>	Praktikum za kazensko materialno pravo <i>Practical Coursebook for Substantive Criminal Law</i>
Podnaslov <i>Subtitle</i>	Z repetitorijem za študente, dopolnjena izdaja <i>With Revision Guidebook for Students, updated edition</i>
Avtorji <i>Authors</i>	Miha Šepec (Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta) Lana Cvikl (Univerza v Mariboru, Fakulteta za varnostne vede) Sabina Zgaga Markelj (Ustavno sodišče Republike Slovenije)
Recenzija <i>Review</i>	Miroslav Žaberl (Univerza v Mariboru, Fakulteta za varnostne vede) Miha Šošić (Odvetnik dr. Miha Šošić)
Jezikovni pregled <i>Language editing</i>	Barbara Erjavec (Univerza v Mariboru, Fakulteta za varnostne vede)
Tehnični urednik <i>Technical editor</i>	Jan Perša (Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba)
Oblikovanje ovitka <i>Cover designer</i>	Jan Perša (Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba)
Grafika na ovitku <i>Cover graphic</i>	Kladivo, foto: VBlock, pixabay.com, 2022
Grafične priloge <i>Graphic material</i>	Viri so lastni, razen če ni navedeno drugače. Šepec, Cvikl, Zgaga Markelj (avtorji), 2026

Založnik **Univerza v Mariboru**
Published by **Univerzitetna založba**
 Slomškov trg 15, 2000 Maribor, Slovenija
<https://press.um.si>, zalozba@um.si

Izdajatelj **Univerza v Mariboru**
Issued by **Fakulteta za varnostne vede**
 Kotnikova ulica 8, 1000 Ljubljana, Slovenija
<https://www.fvv.um.si>, fvv@um.si

Izdaja <i>Edition</i>	Dopolnjena izdaja
Tisk <i>Printed by</i>	Tiskarna Cicero, Begunje, d.o.o. Begunje na Gorenjskem, Slovenija
Naklada <i>Circulation</i>	300 izvodov
Dostopno na <i>Available at</i>	http://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/1073
Izdano <i>Published at</i>	Maribor, februar 2026

© Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba

/ University of Maribor, University of Maribor Press

Vse pravice pridržane. Brez pisnega dovoljenja založnika je prepovedano reproduciranje, distribuiranje, predelava ali druga uporaba tega dela ali njegovih delov v kakršnemkoli obsegu ali postopku, vključno s fotokopiranjem, tiskanjem ali shranjevanjem v elektronski obliki. / *All rights reserved. No part of this book may be reprinted or reproduced or utilized in any form or by any electronic, mechanical, or other means, now known or hereafter invented, including photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, without permission in writing from the publisher.*

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Univerzitetna knjižnica Maribor

343.1(075.8) (076)

ŠEPEC, Miha, pravnik

Praktikum za kazensko materialno pravo : z repertorijem za študente / avtorji Miha Šepec, Lana Cvikl, Sabina Zgaga Markelj. - Dopolnjena izd. - Maribor : Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2026

ISBN 978-961-299-092-3

doi: 10.18690/um.fvv.1.2026

COBISS.SI-ID 260914179

ISBN 978-961-299-092-3 (mehka vezava)

DOI <https://doi.org/10.18690/um.fvv.1.2026>

Cena
Price 18,00 EUR

Odgovorna oseba založnika
For publisher prof. dr. Zdravko Kačič,
rektor Univerze v Mariboru

Citiranje
Attribution Šepec, M., Cvikl, L., Zgaga Markelj, S. (2026). *Praktikum za kazensko materialno pravo: z repertorijem za študente, dopolnjena izdaja*. Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. doi: 10.18690/um.fvv.1.2026

Kazalo

Kratek pregled razvoja slovenskega kazenskega zakonika	5
Veljavnost kazenskega zakonika.....	11
Primeri.....	16
Kaznivo dejanje in kazenska odgovornost	23
1 Elementi splošnega pojma kaznivega dejanja	23
2 Kazenska odgovornost.....	31
3 Izvršitveni način kaznivega dejanja: storitve in opustitve	31
4 Prepovedana posledica	33
5 Vzročna zveza	33
6 Posebna kazenska odgovornost pravnih oseb za kazniva dejanja	34
7 Posebna odgovornost mladoletnikov	36
Primeri.....	37
Izključitev protipravnosti in kaznivosti	51
1 Silobran.....	52
2 Samopoškodbe.....	54
3 Privolitev oškodovanca (in medicinski posegi)	55
4 Poškodbe pri športu.....	56
5 Upravičljiva skrajna sila	56
Primeri.....	59
Krivda in izključitev krivde	75
1 Krivda	75
2 Naklep.....	76
3 Malomarnost	78
4 Zvest o protipravnosti.....	80
5 Odgovornost za hujšo posledico.....	81
6 Izključitev krivde	81
7 Neprištevnost	81
8 Opravičljiva skrajna sila.....	84
9 Zmota	87
10 Odgovornost za zapoved nadrejenega	89
Primeri.....	89
Potek kaznivega dejanja (<i>iter criminis</i>)	115
1 Goli naklep	116
2 Pripravljalno dejanje.....	116
3 Poskus	116
4 Dokončano kaznivo dejanje.....	120
Primeri.....	120

Storilstvo in udeležba pri kaznivem dejanju.....	131
1 Storilec, posredni storilec.....	133
2 Sostorilstvo	133
3 Napeljevanje	135
4 Pomoč.....	136
Primeri.....	138
Stek kaznivih dejanj	147
Primeri.....	149
Sistem zakonitih kazenskih sankcij	155
1 Kazni.....	157
2 Opozorilne sankcije	158
3 Alternativne sankcije.....	160
4 Varnostni ukrepi.....	162
5 Pogojni odpust.....	164
6 Odmera kazni.....	165
7 Namen kaznovanja.....	166
8 Odvzem premoženjske koristi.....	166
9 Pravne posledice obsodbe in rehabilitacija.....	167
10 Ugasnitev preгона in kazni	168
Primeri.....	170
Kompleksni primeri	179
Način reševanja kompleksnega kazenskega primera.....	189
Primer izpitov na Fakulteti za varnostne vede	203

Spoštovane študentke, spoštovani študenti!

Pred vami je praktikum za kazensko materialno pravo, ki naj vam služi kot obvezen in koristen pripomoček pri študiju. Praktikum vsebuje primere, ki nazorno prikazujejo snov in vsebinske prvine vsakega poglavja/instituta. Pri sestavi praktikuma smo bili pozorni na to, da primerov ne bi bilo preveč in da ne bi bili pisani neživljenjsko. Upoštevali smo tudi to, da preobsežni primeri niso najustreznejši za reševanje na vajah.

Pri uporabi praktikuma ne smemo pozabiti, da se mora k primerom v kazenskem pravu vedno pristopiti sistematično in da se morajo obravnavati z vidika celotnega splošnega dela Kazenskega zakonika. Ne smemo se zadovoljiti s prvim, najbolj očitnim odgovorom, ki nam pride na pamet; moramo se vprašati, ali se v primeru skriva še kateri teoretični problem.

Praktikum pred vami vključuje poleg zbranih primerov tudi teoretični repetitorij pred vsakim poglavjem. Namen tega seveda ni nadomestiti učbenikov, komentarjev, znanstvenih in strokovnih člankov ter vsebin, ki jih boste morali preštudirati za izpit. Repetitorij omogoča le hitro osvežitev spomina ob temeljnih izpisih najpomembnejših vsebinskih prvin vsakega poglavja.

Praktikum vključuje metodološki pristop, kako praktično pristopiti k reševanju kazenskopravnega primera. Prikaz je treba vključiti v praktikum, saj imajo študenti pri študiju in na izpitih pogosto največ težav prav s pristopom k reševanju primera. Pogosto ne vedo, kako začeti reševati kazenskopravni primer in na katere pomembne značilnosti primera morajo opozoriti.

Večkrat izražena želja študentov, da bi bile v praktikum vključene tudi rešitve primerov, bo tudi tokrat ostala neizpolnjena. Razlogov za to je več. Prevladuje vsekakor dejstvo, da je učenje kazenskega prava (kot ene teoretično težjih panog) dolgotrajen proces, ki vključuje celoletno (oziroma semestrsko) obiskovanje predavanj, sodelovanje na vajah in veliko samoiniciativnega učenja. Upanje, da bodo študenti sami pridobili vsa potrebna znanja v štirinajstih dneh pred izpitom, se kaj hitro razblini. Rešitve v praktikumu pogosto prispevajo k zmotnim prepričanjem študentov, da lahko sami vse naštudirajo in se zato ne udeležujejo predavanj in vaj.

Drugi razlog je metodološke narave. Reševanje kazenskega primera je celovit postopek, ki ga študenti lažje obvladajo, če aktivno sodelujejo pri vajah. Na vajah se študenti seznanijo z najpogostejšimi prvinami reševanja primerov, opozorjeni so tudi na to, na kaj morajo biti še posebej pozorni pri vsakem poglavju/institutu. Priučitev teh veščin, znanja in zmožnosti je možna le v učno-pogovorni interakciji profesorja/asistenta s študenti.

Zadnji razlog je praktičen. Časovno in prostorsko bi bilo preveč zamudno, da bi pri vsakem primeru pisali zraven še rešitve. Glede na to, da smo študentom na fakulteti ves čas dosegljivi za vsakršna vprašanja teoretične ali administrativne narave (tudi o izpitu), zato tudi ne vidimo potrebe. Menimo tudi, da je možno, da bi študenti mislili, da je za usvojitev znanja dovolj samo pregled rešitev in da jim vaj/predavanj pravzaprav ni treba obiskovati. Tako razmišljanje pa je lahko nevarno in za študente usodno.

Praktikum in repetitorij temeljita na trenutno veljavnem Kazenskem zakoniku, imenovanem KZ-1, ki je stopil v veljavo 1. novembra 2008. Praktikum je napisan univerzalno, tako da bo uporaben tudi ob kakršni koli spremembi zakonodaje. Primeri načeloma niso vezani na zakonsko besedilo, razen v primerih citiranja

določenih členov. Repetitorij predstavlja kazenskopravno teorijo, ki bo pretežno veljala tudi ob zadnjih spremembah.¹

Upamo, da vam bo praktikum dobro služil, da bo povečal vaše zanimanje za predmet kazensko pravo in da ga boste, namesto kot nujno zlo, ki ga je treba opraviti, dojemali kot zanimivo popestritev in vredno življenjsko izkušnjo.

¹ Zadnja upoštevana novela je Zakon o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika – KZ-1J (Uradni list RS, št. 16/23 z dne 7. 2. 2023).

Kratek pregled razvoja slovenskega kazenskega zakonika²

Namen zgodovinskega pregleda razvoja slovenskega kazenskega zakonika ni spuščati se podrobno v kazenskopravne predpise, ki so obstajali še v času Jugoslavije, in podrobno preučevati razmere, ki so pripeljale do teh predpisov. Kratko želimo prikazati razvoj slovenskega kazenskega prava do nastopa novega Kazenskega zakonika (KZ-1).

V času Kraljevine SHS je Slovenija uporabljala še avstrijski kazenski zakonik o zločinih, prestopkih in prekrških iz leta 1852. Med drugo svetovno vojno pa je Slovenski narodnoosvobodilni odbor že izdal svoj kazenskopravni predpis, in sicer Odlok o zaščiti slovenskega naroda in njegovega gibanja za osvoboditev in združitev. Tu je treba poudariti, da je bila Slovenija med drugo svetovno vojno pod tremi okupatorji (Nemci, Italijani in Madžari), ki so na okupiranem področju uporabljali vsak svoje kazensko pravo. Po osvoboditvi so začeli v Jugoslaviji sprva nastajati

² Prvi del poglavja je v celoti prevzet iz učbenika Bele, Šepec: Praktikum za kazensko materialno pravo, s predstavitvijo splošnega dela kazenskega zakonika. Evropska pravna fakulteta v Novi Gorici. Nova Gorica. 2011.

številni zakoni za področje kazenskega prava, leta 1947 pa je Ljudska skupščina Socialistične federativne republike Jugoslavije sprejela splošni del kazenskega zakonika (prva lastna širša kazenskopravna kodifikacija). Nekoliko kasneje, leta 1951, je sledil še Kazenski zakonik Jugoslavije (ki je vključeval tudi posebni del). Slovenija je svoj prvi Kazenski zakonik sprejela leta 1977. Novelirala ga je dvakrat, in sicer leta 1984 in leta 1989.³

Po osamosvojitvi Slovenije leta 1991 so se začele resne priprave za novo celovito slovensko kazensko zakonodajo. Državni zbor je sprejel slovenski Kazenski zakonik šele septembra 1994, veljati pa je začel januarja 1995. KZ-94 je uveljavljal formalno-materialno in subjektivno-objektivno koncepcijo kaznivega dejanja. Zakonik iz leta 1994 je bil noveliran le dvakrat, in sicer z novelo KZ-A leta 1999 in novelo KZ-B leta 2004. Kljub spremembam pa sta stroka in praksa ugotavljali številne metodološke problematike zakonika. Problematična je bila ureditev instituta dejanja majhnega pomena, vprašljivo je bilo razlikovanje med pojmom krivde in kazenske odgovornosti. Številni problemi so se pojavljali v praksi pri razlikovanju med izključevanjem protipravnosti in kaznivosti, saj so pravni strokovnjaki določbo KZ-94 »ni kaznivo dejanje« razlagali drugače (recimo pri skrajni sili). Razvila se je ideja o sprejetju novega kazenskega zakonika, ki bi odpravil prejšnje teoretične dileme, dvignil raven kazenskega materialnega prava v Sloveniji in poenotil kazenskopravno stroko (zadnje mu ni uspelo, saj je bila stroka med sprejemanjem novega zakonika zelo razdvojena). Državni zbor Republike Slovenije je maja leta 2008 sprejel nov Kazenski zakonik (KZ-1). Zakon je začel veljati 1. novembra 2008. Maja 2009 je bil noveliran z novelo KZ-1A, ki je določila, da se za mladoletnike do sprejema novega zakona za mladoletnike uporablja prejšnji kazenski zakonik s svojimi novelami. KZ-1 je zakon, ki sledi evropskim trendom in ustreza zahtevam Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča, katerega podpisnica je tudi Slovenija. KZ-1 prinaša v slovensko kazensko materialno pravo številne novosti. Med njimi je metodološko najpomembnejša in z vidika načela zakonitosti ustrežnejša definicija kaznivega dejanja⁴, ki se oddaljuje od pojma družbene nevarnosti, ki so ga poznali zakoniki Jugoslavije. KZ-1 v 16. členu opredeli kaznivo dejanje kot: »*Kaznivo dejanje*

³ Za več o zgodovini glej poglavje učbenika na to temo: Bavcon, Šelih, Korošec, Ambrož in Filipčič. Kazensko pravo, splošni del. 2021. Uradni list.

⁴ KZ-94 definira pojem v 7. členu kot: »*Kaznivo dejanje je protipravno dejanje, ki ga zakon zaradi njegove nevarnosti določa kot kaznivo dejanje in hkrati določa njegove znake in kazni*«. KZ-94 je sicer črtal družbeno nevarnost kot splošni element kaznivega dejanja in ga nadomestil s protipravnostjo, vendar pa je bila po vsebini še vedno mogoča razlaga, da to pravo pomeni *ius sui generis*. Bele I., Deisinger M., Jakulin V., Kazenski zakonik. KZ-1 in KZ-UPB1. 2008. GV Založba. Ljubljana, str. 49.

PRAKTIKUM ZA KAZENSKO MATERIALNO PRAVO: Z REPETITORIJEM ZA ŠTUDENTE, DOPOLNJENA IZDAJA

MIHA ŠEPEC,¹ LANA CVIKL,² SABINA ZGAGA MARKELJ³

¹ Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta, Maribor, Slovenija

miha.sepec@um.si

² Univerza v Mariboru, Fakulteta za varnostne vede, Ljubljana, Slovenija

lana.cvikl@um.si

³ Republika Slovenija, Ustavno sodišče Republike Slovenije, Ljubljana, Slovenija

sabina.zgagamarkelj@us-rs.si

Praktikum za kazensko pravo je potreben pripomoček za vaje. Poleg številnih praktičnih primerov, preko katerih se študentom nazorno prikaže temeljne institute kazenskega prava, vključuje tudi obširen in dodelan repetitorij, ki je učno-teoretični pripomoček študentom. Repetitorij vključuje tudi pregled vseh novosti, ki so jih v našo kazensko zakonodajo prinesle novele kazenskega zakonika. Dodano vrednost praktikumu predstavlja tudi poglavje »Način reševanja kompleksnega kazenskopravnega primera«, kjer se študentom podrobno obrazloži postopek reševanja praktičnih kazenskih primerov na izpitu (kar jim pogosto povzroča velike probleme). Praktikum bo uporabljen na vajah pri kazenskopravnih predmetih Fakultete za varnostne vede.

DOI

[https://doi.org/
10.18690/um.fvv.1.2026](https://doi.org/10.18690/um.fvv.1.2026)

ISBN

978-961-299-092-3

Ključne besede:

kazensko materialno pravo,
praktikum,
repetitorij za študente,
kaznivo dejanje,
kazenske sankcije

Univerzitetna založba
Univerze v Mariboru

DOI
[https://doi.org/
10.18690/um.fvv.1.2026](https://doi.org/10.18690/um.fvv.1.2026)

ISBN
978-961-299-092-3

PRACTICAL COURSEBOOK FOR SUBSTANTIVE CRIMINAL LAW: WITH REVISION GUIDEBOOK FOR STUDENTS, UPDATED EDITION

MIHA ŠEPEC,¹ LANA CVIKL,² SABINA ZGAGA MARKELJ³

¹ University of Maribor, Faculty of Law, Maribor, Slovenia
miha.sepec@um.si

² University of Maribor, Faculty for Criminal Justice and Security, Maribor, Slovenia
lane.cvikl@um.si

³ Republic of Slovenia, The Constitutional Court of the Republic of Slovenia,
Ljubljana, Slovenia
sabina.zgagamarkelj@us-rs.si

Keywords:

substantive criminal law,
practical coursebook,
revision guidebook for
students,
criminal act,
criminal sanctions

The practical coursebook for substantive criminal law is a necessary tool for faculty tutorials. In addition to many practical examples, through which students receive a detailed insight into the key institutes of criminal law, it also includes an extensive and detailed revision guidebook, which is a teaching-of-theory tool for students. The guidebook also includes an overview of all novelties introduced to the Criminal Code with its' latest amendment. The chapter "Method to solving a complex criminal case", provides additional value, as it offers students a detailed explanation of the procedure they must follow, to successfully solve a more complex practical criminal case (which often causes them great problems at their exam). This coursebook will be used for tutorials in all criminal law courses at the Faculty of Criminal Justice and Security.

University of Maribor Press

Univerza v Mariboru

Fakulteta za varnostne vede

PRAKTIKUM ZA KAZENSKO MATERIALNO PRAVO

izr. prof. dr. Miha Šepec

univerzitetni diplomirani pravnik in univerzitetni diplomirani varstvoslovec, zaposlen na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru,

Avtor repetitorija, primerov in načina reševanja kompleksnega kazenskega primera.

pred. Lana Cviki

univerzitetna diplomirana pravnica, asistentka na Fakulteti za varnostne vede Univerze v Mariboru,

Avtorica repetitorija.

doc. dr. Sabina Zgaga Markelj

univerzitetna diplomirana pravnica, docentka za kazensko pravo na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani, Svetovalka Ustavnega sodišča Republike Slovenije, doktorirala na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani,

Avtorica repetitorija.

